

Dades tècniques

Durada: 1 h i mitja
Tipologia: visita-taller
Nivell educatiu: Educació Secundària
Capacitat: 30 alumnes
Preu: 70 €
Informació: reserves@mmb.cat
Reserves: 933429929

Descripció de l'activitat

Com era el món per als europeus medievals? Quina mida pensaven que tenia la Terra? Què va fer que, en un moment donat de la història, aquesta concepció medieval anés canviant gràcies als descobriments geogràfics? Quines conseqüències van tenir els descobriments de noves terres?

A partir del treball col·laboratiu, i partint de la concepció medieval i europea del món, l'alumnat descobrirà la importància de les espècies com a motor per als viatges de descobriment que es van fer als segles XV i XVI, a la recerca de noves rutes comercials que contactessin la demanda europea amb el mercat de les illes de les espècies, que va anar canviant la concepció medieval del món.

L'estudi dels vaixells que van fer aquestes navegacions, i els instruments de navegació que les van permetre es converteixen en les eines perquè l'alumnat entengui la dificultat i el perill que tenia aventurar-se a navegar per aigües mai solcades.

Objectius

- Identificar l'economia com a motor dels descobriments geogràfics.
- Descobrir l'evolució en la representació de l'espai a partir dels nous descobriments.
- Conèixer els motius, les causes i les conseqüències dels descobriments.
- Copsar la importància de l'evolució tecnològica en l'època dels descobriments: evolució de les naus, els instruments de navegació i la cartografia.
- Prendre consciència de l'impacte dels descobriments en les poblacions dels territoris *descoberts*.
- L'evolució de les rutes comercials.

Continguts

- Les rutes comercials prèvies i posteriors als grans descobriments.
- El comerç de les espècies com a motor dels descobriments.
- Noves terres: nous productes de comerç
- Canvis en la representació cartogràfica del món.
- Els instruments de navegació a l'època dels descobriments.

- Tipologia i característiques de les naus dels descobriments.
- El descobriment d'un nou continent i la primera volta al món: motius, fets i conseqüències.
- Relació dels descobriments amb els nostres hàbits quotidians actuals.

Competències

- Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.
- Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica.
- Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals.
- Aplicar procediments de l'anàlisi geogràfica per interpretar l'espai.

Propostes didàctiques

Per a un millor aprofitament de l'activitat es recomana que trebal·leu el tema abans i després de la visita. A continuació us fem una sèrie de propostes que podeu adaptar segons les vostres necessitats i les del vostre alumnat.

- Abans de la visita podeu treballar com s'ho va fer Eratóstenes per demostrar que la terra és rodona i com s'ho va fer per saber quan mesurava la circumferència de la terra.
- Abans de la visita podeu analitzar diferents representacions del món conegut en diferents moments històrics i veure com s'ha anat conformant la imatge del món. Ho podeu presentar en el format que millor considereu. També es pot investigar com es dibuixaven el mapes, com obtenien la informació per fer-ho, qui eren les persones que ho feien...
- Abans o després de la visita podeu descobrir la nau Victoria, una de les peces de l'exposició, a través de l'interactiu La nau Victoria i la primera volta al món.
- Després de la visita podeu treballar els diferents viatges/expedicions que s'han fet al llarg del temps i que han permès els europeus arribar a nous territoris que fins aquell moment eren desconeguts (quina va ser la ruta, qui la capitanejava, què va suposar...). Podeu fer-ho en forma de mural, vídeo o la forma de representació que considereu més oportuna.
  - Viatge de Bartolomé Dias (Cap de Bona Esperança. Accés a l'Oceà Índic)
  - Viatge de Vasco da Gama (Descoberta de la ruta cap a l'Índia)
  - Viatges de Cristòfol Colom (Descobriments d'Amèrica)
  - Viatge de Magallanes/El Cano (Primera circumnavegació de la Terra)
  - Viatge de James Cook (Sud de l'Oceà Pacífic)

- Viatge del Beagle (Charles Darwin)
- Després de la visita podeu construir un quadrant i calcular l'alçada del sol per saber la latitud a la que us trobeu. O fins hi tot per calcular l'alçada d'edificis o altres elements de l'espai que estiguin a una certa alçada sobre el nivell del mar.
- Després de la visita podeu escriure un relat col·lectiu que narri les aventures d'un viatge que us porta a una terra desconeguda. una persona comença el relat i el va passant a la següent per continuar on ho ha deixat i així fins al final. O podeu utilitzar altres formats, el que millor s'adeqüi al vostre alumnat.
- Després de la visita podeu anar al mercat/supermercat i observar les fruites, verdures i hortalisses o altres productes alimentaris i investigar d'on són originaris per veure com haurien canviat els nostres plats si Cristòfol Colom no hagués arribat a Amèrica. També podeu analitzar un des plats que més agradi i veure d'on són originaris els ingredients i com farien el plat amb ingredients que no vinguin d'Amèrica.
- Després de la visita podeu fer una espelmes, sabons, perfum d'espècies (canyella, vainilla, ...) També podeu fer una exposició al centre explicant l'origen, propietats i usos de les diferents espècies que venien d'orient a l'Edat Mitjana.

Si ens feu arribar informació sobre els vostres treballs (article, vídeo, presentació...) el publicarem al blog d'educació del Museu Marítim de Barcelona.

Enllaços d'interès

- Informació per construir un quadrant.
<https://www.astronomia-granen.es/.../Construimos+un+cuadrante+y+lo+utilizamos.pdf>
- Com va calcular la circumferència de la terra Eratóstenes.
<https://www.youtube.com/watch?v=UeIQniOEGUY>
<https://www.youtube.com/watch?v=4gpECWx8sns>
<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/quequicom/qqc-i-els-angles-compten-i-mesuren/video/5583096/>
- Mapes mundi antics
<https://www.geografiainfinita.com/2016/09/la-evolucion-de-la-cartografia-a-traves-de-15-mapas/>
- La primera volta al món
<https://www.fundacionnaovictoria.org/es/historia-nao-victoria/>
<https://www.rutaelcano.com/>
- Interactiu *La nau Victoria i la primera volta a món*

<https://view.genial.ly/6246c9cf23bfb80011414a90/interactive-image-la-nau-victoria>

- Atlas Català d'Abraham de Cresques
<http://www.cresquesproject.net/catalan-atlas-legends>

Com organitzo la visita

- Feu la reserva de l'activitat trucant al 933 429 929 o envieu un correu a reserves@mmb.cat
- No dubteu en demanar informació i assessorament a l'equip educatiu del Museu, educacio@mmb.cat, si necessiteu més informació per preparar el vostre projecte pedagògic
- Podeu fer la visita lliure al Museu per conèixer les seves exposicions. En el següent enllaç podeu trobar informació per preparar la vostra visita lliure al Museu.
  - [Fes-te teu el museu](#)